

Bataga hinkantoo kaŋ Pol n'a sanba Korent borey se

Citaaboo fahamandiroo

Pol bataga hinkantoo ti woo kaŋ a g'a hantum Korent borey se. Korent borey ūintin ka naanay dargantey kaŋ ga ceeci k'i bere. I ga nee kaŋ Irkoy mana Pol donto, man'ti diyaw no. Woo hanse ka Pol dor, woo se a na bataga hinkantoo woo hantum i se. A bay ka ūenniyan har i se kaŋ n'i dor, amma Pol bayrandi kaŋ ngi dooraa kan nga se, zama nga ūenney n'i bere hala i ma hanga fonda.

Pol ga nga diyawtaraa cebe, amma man'ti maa no a ga ceeci. A si baa kala borey ma yadda Alhabar Boryaa ga kaŋ a g'a har, i ma naanay Isa Almasihu sanda ngi Koyoo nda ngi Hallasikaa.

Borey kaŋ se batagaa sanbandi maapey

nda fooyanoo kaŋ teendi i se

1 ¹Agay Pol kaŋ ti *Almasihu Isa *diyaw Irkoy ibaayoo ra, nda ir armaa Timote ka batagaa woo sanba Irkoy *Egilizoo se kaŋ goo Korent koyraa ra nda Irkoy boro henanantey kul kaŋ goo Akay gandaa kul ra. ²Ir Baabaa Irkoy nda ir Koyoo Isa Almasihu *anneemaa nda alaafiya ma kaa war ga.

Pol ga albarka tee Irkoy se

nga binoo kaŋ a n'a yaynandi maaganda

³Albarka ma bara Irkoy se kaŋ ti ir Koyoo Isa *Almasihu Koyoo nda nga Baabaa, nga ti tamallowey Baabaa, nga ti bineyaynandiyan kul Irkoy ⁴kaŋ g'ir biney yaynandi ir zarabey kul ra, hala ir ma hin ka borey kaŋ goo zarabi dumi kul kaŋ no ra biney yaynandi nda bineyaynandiroo kaŋ nda Irkoy n'ir zaati biney yaynandi.

⁵Takaa kaŋ nda Almasihu zarabey ga boobo ka kaa ir ga, takaa din da nda Almasihu g'ir bineyaynandiroo boobandi. ⁶Taka kul kaŋ nda ir biney maray, a man'ti kala war bineyaynandiroo nda war hallasiroo se. Nda ir biney yay, a man'ti kala war bineyaynandiroo se kaŋ ga kate war ma zarabey mupe kaŋ ir zaati g'i mupe. ⁷Ir naataa war here ga hanse ka gaabi, zama ir ga bay kaŋ nda war na zarabey mupe ir bande, war ga duu war bagaa bineyaynandiroo mo ir bande.

⁸Ir armyey, ir si baa war ma jaŋ ka bay kaŋ zaraboo kaŋ duu ir *Azi gandaa ra hanse k'ir ūiita hala nongu kaŋ ra a bisa ir gaaboo. Ir too nongu kaŋ ra ir naataa hun hunayan se. ⁹Ir hongu ir biney ra kaŋ buuyan kayandi ir se. Woo teendi hala ir masi duu ka naanay ir boŋ, ir ma naanay Irkoy kaŋ ga bukaway tunandi. ¹⁰A n'ir soolam buuyan beeroo woo ra, a g'ir soolam da. Ir ga naata a ga [kaŋ] a g'ir soolam koyne. ¹¹War mo g'ir faaba nda Irkoy ŋaarayroo kaŋ war g'a tee ir se, hala Irkoy *anneemaa nooyanoo woo kaŋ ir duu a ma kate boro boobo ma albarka daŋ Irkoy se ir maaganda.

Addaliloo kaŋ se Pol mana willi Korent jina

¹²Hayaa kaŋ nda ir ga fooma man'ti kala: ir biney ga tee seede nda takaa kaŋ nda ir dira aduŋna ra, waaniwaani war jine, a teendi nda taka sasawante nda henanyan kaŋ hun Irkoy do, a mana teendi nda adamize lakkal, amma Irkoy *anneemaa nda a teendi. ¹³Ir si haya kul hantum k'a sanba war se nda man'ti haya kaŋ war ga hin k'a

caw ka faham a se. Ay ga naata kaŋ war ga kaa ka duu fahamay timmante, ¹⁴ sanda takaa kaŋ nda war faham kaccu ir se sohō da, kaŋ war ga fooma nda ir sanda takaa kaŋ nda ir ga fooma nda war [ir] Koyoo Isa zaaroo hane.

¹⁵ Naanaa woo ka kate ay baa ya koy war do jina hala war ma duu anneema foo koyne. ¹⁶ Maanaa ya mma bisa war do ka koy Masedoni gandaa ra, ya hun Masedoni ka yee war do hala war m'ay faaba naarumaa se ka koy Žude gandaa ra, amma a mana tee. ¹⁷ Waatoo kaŋ ay ga woo kayandi, ay lakkaloo nka sii ay ga wala? Hayey kaŋ ay ga nee ay m'i tee ya mm'i tee sanda hundi-ibaayi kaŋ ra ay ga nee «ayyo, ayyo» nda «kalaa, kalaa» waati follokaa ra? ¹⁸ Amma Irkoy ga laadir, ir ũennoo kaŋ ir n'a har war se, a man'ti «ayyo» nda «kalaa». ¹⁹ Zama Irkoy *Iz'aroo kaŋ ti *Almasihu Isa, nga ũennoo kaŋ agay, nda Silweŋ, nda Timote n'a waazu war game mana kaa ka nee «ayyo» nda «kalaa» nongu follokaa ra, amma «ayyo» de no. ²⁰ Irkoy allaahidey kul ti «ayyo» Almasihu albarka ra. Woo maaganda se ir ga nee «amin» nga albarkaa ra ka Irkoy beerandi. ²¹ Bora a kaŋ g'ir nda war tabatandi cere ga Almasihu albarkaa ra, kaŋ n'ir yon, bora a man'ti kala Irkoy, ²² nga ka nga tammaasaa daŋ ir ga, ka nga *Hundoo gomney gorandi ir biney ra. Hundoo woo ti tolmaa kaŋ g'ir hakiikandi kaŋ ir ga duu nga gomney jerey.

²³ Agay, ay hundoo ga Irkoy ga tee ya ne seede kaŋ hala war masi duu ũiitayan, nga se ya na koy koyne Korent. ²⁴ Man'ti ir mma hini fur war naanaa boŋ, amma ir mma goy nda cere war jaaloo maaganda se, zama naanaa ka war kayandi.

2¹ Woo se ay nee ay boŋ se ay si yee war do nda binemarayyan. ² Nda agay, ay na war biney maray, may no m'ay jaalandi, nda man'ti war kaŋ ay na war biney maray? ³ Ya nka woo hantum, hala nda ay kaa, borey kaŋ ga hima ka tee ya ne paali masi tee ya ne binemarayyan. War here, ay ga naanay ka bay kaŋ ay jaaloo ti war kul jaaloo. ⁴ Ay hantum war se zarabi beeri ra, nda binešitayan, nda munday boobo, man'ti war binemarayyan se, amma hala war ma duu ka bajoo bay kaŋ ay g'a tee war se cere-cere ga.

Pol nee kaŋ toopekaa ma yaafandi

⁵ Nda boro na binemarayyan tee, man'ti agay hinne binoo no a n'a maray, amma nongu foo ra, bila nda ay ma alhaddu hoo, war kul no a na war maray. ⁶ Bora woo, zukandoo kaŋ boro boobo n'a daŋ a ga wasa a se. ⁷ Woo se war mas'a dii a se, war mma hima ka yaafa a se, war ma binoo daŋ hala binemarayyan beeri masi koy duu a. ⁸ Adiši ay g'a wiri war ga, war ma cebe a se kaŋ war ga bag'a. ⁹ Hayaa mo kaŋ se ay bay ka hantum war se man'ti kala ka dii war laadirtaraa wala war g'ay šenney dii haya kul ra. ¹⁰ Nda war na haya yaafa boro se, agay mo ga yaafa bora se. Nda ay na haya yaafa, ay man'a tee kala war maaganda se *Almasihu jine, ¹¹ hala Ibilisi mas'ir darga, zama nga anniyawey si dere ir se.

Binemarayyanoo kaŋ duu Pol Trowas

¹² Kaŋ ay too Trowas koyraa ra *Almasihu *Alhabar Boryaa waazuroo maaganda se, ba kaŋ ir Koyoo na mee feeri ya ne no din, ¹³ ay hundoo mana duu hunanzamay kul, zama ay man'ay armaa Tit gar no din. Woo se ay n'i hoy baani ka koy Masedoni.

Irkoy ga kate boro ma duu hinay Almasihu albarkaa ra

¹⁴ Albarka ma bara Irkoy se kaŋ waati kul a g'ir hangandi *Almasihu bande hayey kaŋ a hin ey ra, de mo ir no a n'ir daŋ ir ma Almasihu bayrandi nongoo kul ra, sanda turaari hew kaŋ ga say nongoo kul ra, ¹⁵ zama ir man'ti kala Almasihu sunnaara Irkoy se, borey kaŋ ga hallasi game nda wey kaŋ ga halaci game. ¹⁶ Affooyan se buuyan hew no kaŋ ga kate buuyan, affooyan se hunayan hew no kaŋ ga kate hunayan. May no ma bara nda haya kaŋ ga a wasa ka goyoo woo tee?

¹⁷ Zama ir si Irkoy meešennoo tee maamalahaya sanda boro boobey din. Ir ga šelaŋ henanyan ra, ir ga šelaŋ sanda boroyan kaŋ hun Irkoy do ka šelaŋ Irkoy jine Almasihu albarkaa ra.

Amaana taagaa goykey

3¹ Ir mma šintin ka yee k'ir boŋ saabu wala? A mma too ir ma bataga hantum war se kaŋ g'ir saabu sanda takaa kaŋ boro fooyaŋ g'a tee, wala mo ka duu bataga ka hun war do wala? ² War hunday ti batagaa kaŋ g'ir saabu, a hantumandi ir biney ra, adamizey kul g'a bay i g'a caw. ³ A ga kaaray kaŋ war man'ti kala *Almasihu batagaa kaŋ ir goyoo n'a tee. Man'ti dawa nda a hantumandi, Irkoy hunantaa *Hundoo k'a hantum. Man'ti tondi walha ga a hantumandi, baši walhayaŋ ga a hantumandi kaŋ goo war biney ra.

⁴ Woo kaŋ ir n'a har, ir ga naanay ka bay kaŋ ir mana duu a kala Almasihu albarkaa ra Irkoy jine. ⁵ Man'ti ir mma hongu kaŋ ir goo nda hini kaŋ ir duu a ir boŋ ra, ir hinoo si hun kala Irkoy do. ⁶ Nga no k'ir noo hini ir ma tee *amaana taagaa se goykaw. Amaanaa woo mana hun *ašariyaa hantumoo harfu ra, Irkoy Hundoo ra a hun, zama ašariyaa hantumoo harfoo mma wiiya, Irkoy Hundoo ga hunayan noo.

⁷ Buuyan goyoo^a žeerandi ka hantumandi tondiyaŋ ga, de annuura g'a kuubi k'a bere hala nongu kaŋ ra Izirayel borey si hin ka moo kanji Musa ndumoo ga, annuuraa kaŋ goo ndumoo ga se, ka gar haya bisante no. ⁸ De Irkoy Hundoo goyoo si annuura cebe kaŋ bisa woo wala? ⁹ Nda zukandoo goyoo goo nda darža, goyoo kaŋ ga kate šerretaray ga hanse ka bisa a darža. ¹⁰ Ka sawa nda woo, ba darža bisantaa man'ti baffoo darža beeroo woo jine. ¹¹ Zama nda haya bisantaa duu darža, de woo kaŋ ga duumi si hanse ka bisa a darža wala?

¹² Naataa dumoo woo kaŋ goo ir se, nga se ir goo nda naanay timmante. ¹³ De mo ir si Musa takaa tee kaŋ na sanfiti daŋ nga ndumoo ga hala Izirayel borey masi dii annuuraa benyanoo kaŋ ti haya bisante. ¹⁴ Amma ngi lakkaley šendi, hala hō, nda i ga amaana žeenaa caw sanfitoo follokaa no ma cindi moŋey ga. Sanfitoo woo si hun, amma Irkoy g'a kaa Almasihu albarkaa ra. ¹⁵ Hala hō, waati kaŋ i ga Musa citaaboo caw, sanfiti ga guma biney ga. ¹⁶ Amma waati kaŋ boro bere ir Koyoo here, sanfitoo ga hun, ¹⁷ ka gar «ir Koyoo» man'ti kala Irkoy Hundoo, de mo nongu kaŋ ra ir Koyoo Hundoo goo, borcintaray goo no din. ¹⁸ Ir kul, ir ndumey si guma, ir ga dii ir Koyoo annuuraa sanda diji ra^b. Ir goo ma bere ka tee nga himakasinaa darža ra kaŋ mma koy de a ga tonton ir Koyoo kaŋ ti Irkoy Hundoo albarkaa ra.

^a3.7 Ne ra «buuyan goyoo» man'ti kala *ašariyaa kaŋ nondi Izirayel borey se, Fattaroo 34.29–30.

^b3.18 ir ga dii ir Koyoo annuuraa sanda diji ra, Grek šenni ra, almaganaa faa ti ir Koyoo annuuraa ga dii garaw ir ga sanda diji.

Alman kaŋ goo labu kusuyaŋ ra

4¹ Irkoy tamalla ir se ka goyoo woo talfi ir ga, woo se ir biney si hun. ² Ir wanji hayey ga kaŋ ga teendi tuguyan ra kaŋ ti haawi hayayaŋ. Ir si dira carmay ra, ir si Irkoy meeŋnnoo barmay. Ir mma cimoo har a ga kaaray, hala boro foo kul m'ir saabu Irkoy jine. ³ Koyne mo nda ir *Alhabar Boryaa goo tuguyan ra, a sii tuguyan ra kala borey kaŋ ga halaci se, ⁴ borey kaŋ si naanay kaŋ zamanoo woo koyoo na lakkaley danandi hala i masi dii Alhabar Boryaa annuuraa kaŋ ti *Almasihu daržaa kaŋ ti Irkoy biyoo. ⁵ Man'ti ir boŋ no ir g'a har ir waazey ra, Isa Almasihu no ir g'a har sanda Koy ir waazey ra. Amma ir, ir ga nee war tamey ti ir Isa maaganda se. ⁶ Zama Irkoy nee: «Gaayoo ma dii kubaa ra»^c, nga no ka dii ir biney ra ka nga daržaa kaŋ ga dii [Isa] Almasihu ndumoo ga bayrandi ir se.

⁷ Amma ir ga hima nda labu kusuyaŋ kaŋ ra almanoo woo goo hala boro ma dii kaaray kaŋ hinoo woo kaŋ cine sii mana hun kala Irkoy do, a mana hun ir do. ⁸ Ir biney ga maray nongoo kul here, amma ir mana mongandi, ir boŋey goo kulba, amma ir naataa mana hun. ⁹ Ir gurzugandi, amma ir mana naŋandi, ir warrandi ganda, amma ir mana halaci. ¹⁰ Waati kul ir ga Isa buuyanoo maate ir gaahamoo ra, hala mo Isa hunaroo ma bangandi ir gaahamey ra. ¹¹ Zama ir kaŋ ga huna, waati kul ir ga nondi buuyan se Isa maaganda se hala mo Isa hunaroo ma bangandi ir hamey kaŋ ga kaa ka buu ra. ¹² Woo ra buuyanoo goo ma goy ir ra, amma hunaroo goo ma goy war ra.

¹³ Ir kul goo nda lakkal follokaa naanaa ra sanda takaa kaŋ nda a hantumandi *Citaaboo ra ka nee: «Ya nka naanay, woo se ay ŋelaŋ.»^d Ir mo, ir nka naanay, woo se ir ga ŋelaŋ, ¹⁴ zama ir ga bay kaŋ bora kaŋ n'ir Koyoo Isa tunandi, g'ir mo tunandi Isa bande, k'ir nda war daŋ nga jere. ¹⁵ Woo kul si teendi kala war se, hala Irkoy *anneemaa ma tonton ka too boro boobo do, i ma hanse ka albarka tee Irkoy se k'a beerandi.

Ir ga naanaa ka dira

¹⁶ Woo se ir biney si hun, ba nda ir tarayheroo goo ma hasara, ir kuneheroo mma taaga zaari ka kaa zaari. ¹⁷ Ir zaraboo kaŋ si beeri man'ti kala waati kayna, darža beeri abadante kaŋ si neeŋandi hansandi ir se. ¹⁸ Ir s'ir moŋey kanji hayey kaŋ ir ga dii ey ga, wey kaŋ si diyandi ga ir g'ir moŋey kanji, zama hayey kaŋ boro ga dii ey man'ti kala waati kayna hayayaŋ, wey kaŋ boro si dii ey man'ti kala haya abadanteyaŋ.

^c4.6 Šintinoo 1.3.

^d4.13 Zabur 116.10.

5¹Zama ir ga bay kaŋ nda ir hugoo kaŋ ti gaahamoo kaŋ ra ir goo halaci kaŋ man'ti kala hukukum yaada laboo ga, ir goo nda hugu abadante beenaa ra kaŋ Irkoy n'a cin ir se, hugu no kaŋ kabe man'a cin. ²Hukukumoo woo ra ir ga taabi, ir ga hanse ka baa ir ma huru ir gorodogoo ra kaŋ goo beenaa ra, ³woo ra ir ga garandi kaŋ darbay goo ir ga, ir sii gaa koonu. ⁴Zama ir wey kaŋ goo hukukumoo cire, ir ga taabi, jeraw goo ir boŋ. Man'ti ir mma baa ir ma darbaa kaa ir ga kaŋ ti ir gaahamoo, amma beenaa wanoo no ir ga baa ir m'a daŋ ir ga, hala hunaroo ma haya kaŋ ga kaa ka buu gon. ⁵Boraa kaŋ n'ir tee woo hunday se man'ti kala Irkoy kaŋ n'ir noo nga *Hundoo. Hundoo woo ti tolmaa kaŋ g'ir hakiikandi kaŋ ir ga duu nga gomney jerey.

⁶Waati kul ir ga naanay ka bay kaŋ hala de ir goo kunturoo woo ra, ir ga mooru ir Koyoo dogoo. ⁷Zama naanay nda ir ga dira, man'ti woo kaŋ ir moŋey ga dii a nda ir ga dira. ⁸Ir ga hanse ka naanay, ir baa mo ir ma hun kunturoo woo ra hala ir ma koy goro ir Koyoo jere. ⁹Woo maaganda se a ma tee ir goo kunturoo woo ra wala ir sii a ra, ir ga gaabandi ir ma kan ir Koyoo se. ¹⁰Zama a nka tilasu ir kul ma bangay *Almasihu ciitidogoo ra, hala boro foo kul ma duu woo kaŋ a n'a tee ihenna ra wala ilaala ra waatoo kaŋ a goo nga kunturoo ra.

Almasihu n'ir nda Irkoy waafakandi

¹¹Sohō kaŋ ir ga hunburaa kaŋ ga hima ka teendi ir Koyoo se bay, woo se ir ga taka tee borey ma yadda ir se. Irkoy ga hanse k'ir takaa bay. Ay ga naata kaŋ war mo ga hanse k'ir bay war lakkaley ra. ¹²Man'ti ir mma yee k'ir boŋ saabu war se koyne, ir mma war noo takaa kaŋ nda war ma fooma nda ir, hala war ma hin ka borey zaabi kaŋ ga fooma nda ngi tarayheroō bila ngi biney. ¹³Nda ir lakkaley hasara, a mana teendi kala Irkoy se, nda ir lakkaley boori, a mana teendi kala war se. ¹⁴*Almasihu bajoo g'ir šiita, ir ga hakiika ka bay kaŋ boro folloku buu borey kul dogoo ra, adiši borey kul buu. ¹⁵A buu borey kul se hala borey kaŋ ga huna masi huna ngi boŋ se koyne, amma i ma huna boraa se kaŋ buu i se, a tun i se.

¹⁶Woo maaganda se sohō ir si boro kul dii nda takaa kaŋ nda adamizey g'a dii. Ba nda ir na Almasihu dii nda adamizey takaa, sohō ir si yee k'a dii nda takaa din. ¹⁷Woo se boro kaŋ goo Almasihu bande, boraa nka tee takari taaga, haya žeeney ben, nga ne, hayey [kul] tee itaji. ¹⁸Woo kul mana hun kala Irkoy ra kaŋ n'ir nda nga waafakandi Almasihu albarkaa ra, de mo a na waafakandiyan goyoo talfi ir ga. ¹⁹Irkoy mma goy nda Almasihu^e ka nga nda aduŋŋa waafakandi. A mana ngi laybey dii i se. A na waafakandiyanoo šennoo daŋ ir biney ra.

²⁰Adiši ir man'ti kala dontokawyaŋ Almasihu maapoo ga. A ga tee sanda ir miŋey nda Irkoy ga šelaŋ. Ir g'a ŋaaray Almasihu maapoo ga war ma naŋ war nda Irkoy ma waafaku. ²¹Boraa kaŋ mana zunubu tee, Irkoy n'a tee zunubu ir maaganda se, hala nga bande ir ma tee Irkoy boro šerranteyaŋ.

⁶5.19 *Irkoy mma goy nda Almasihu*, Grek šenni ra, almaganaa faa ti *Irkoy cindi Almasihu* ra.

6¹ Adiši ir kaŋ ti Irkoy goykasinawey, ir g'a wiri war ga, war kaŋ duu Irkoy *anneemaa, war masi naŋ a ma tee yaada,² zama Irkoy nee:

«Ay na ni ŋaarayroo taa waatoo kaŋ kan ya ne ra.

Hallasiroo zaaroo hane, ay na ni faaba.»^f

Nga ne, sohō da ti waatoo kaŋ kan a se. Nga ne, hō ti hallasiroo zaaroo.

³ Taka kul ra, ir si haya tee kaŋ ga boro kaŋandi, hala boro mas'ir goyoo maapoo hasara. ⁴ Ir mm'ir boŋ cebe sanda Irkoy tam hennayaŋ haya kul ra. Ir g'a cebe nda muŋeyan beeri, nda zarabiyay, nda tilasuyaŋ, nda šiitayanyaŋ, ⁵ nda barzuyaŋ, nda kasa huruyaŋ, nda tureyaŋ, nda taabiyay, nda hannayaŋ, nda meehawyaŋ, ⁶ nda henanyaŋ, nda bayray, nda suuri, nda borohennataray, nda *Hundi Henanantaa, nda baji kaŋ ra almunafikitaray sii, ⁷ nda cimoo ŋenoo, nda Irkoy hinoo, nda ŋerretaray wongu jinawey kaŋ nda ir ga kara, ir ga gagay. ⁸ Borey g'ir dii nda jeeray nda kaynandiyan, maa hennay nda maa futay ra. K'ir dii sanda boro derandikawyaŋ, ka gar ir kone cimoo goo. ⁹ I g'ir tee boroyaŋ kaŋ si bayrandi, ka gar ir ga hanse ka bayrandi, sanda boroyaŋ kaŋ buu, ka gar ir ga huna, sanda boroyaŋ kaŋ zukandi, amma ir mana wiiyandi. ¹⁰ I g'ir dii sanda boroyaŋ kaŋ biney maray, ka gar waati kul ir ga ŋaali, sanda talkayaŋ, amma ir ga boro boobo tee almankoyini, sanda boroyaŋ kaŋ sii nda baffoo, ka gar ir goo nda haya kul.

¹¹ Korent borey, ir n'ir miŋey feeri ka ŋelaŋ war se kaaray, ir hanse k'ir biney feeri war se. ¹² Ir mana war šiita, amma war hunday ka war bajoo kaccandi. ¹³ Sohō ay ga ŋelaŋ war se sanda ay izey, war mo, war ma taka follokaa tee ir se, war ma hanse ka war biney feeri.

Irkoy hunantaa hugoo

¹⁴ War masi marga nda borey kaŋ man'ti ganakaw ka tee affoo. Zama macin margari bara ŋerretaray nda ifutu game? Macin margari bara gaayoo nda kubaa game? ¹⁵ Macin ti waafakaa kaŋ goo *Almasihu nda Ibilisi⁸ game? Macin bara Irkoy ganakaa nda bora kaŋ man'ti ganakaw game? ¹⁶ Cin ti hayaa kaŋ goo Irkoy *hugoo nda tooruyaŋ game? Ka gar ir man'ti kala Irkoy hunantaa hugoo, sanda hayaa kaŋ Irkoy n'a har ka nee nga *Citaaboo ra:

«Ay ga goro i game, ay ga dira i bande.

Ay ga tee ngi Irkoy, i ga tee ay jamaa.»^h

¹⁷ Woo maaganda se

«wa fatta i game ka fay nda ey.» Ir Koyoo n'a har.

«War masi tuku haya žiiba ga,

de agay, ay ga yadda war ga.»ⁱ

¹⁸ «Ay ga tee war se baaba,

war ga tee ya ne iz'aruyaŋ nda ize woyyaŋ.»

Ir Koyoo Hini-kul-koyoo k'a har.»^j

^f6.2 Ezayi 49.8.

⁸6.15 Grek ŋenni ra, ne ra Ibilisi da se i ga nee Beliyar.

^h6.16 Sargarey 26.12; Ezekiyel 37.27.

ⁱ6.17 Ezayi 52.11.

^j6.18 Samiyel 2to 7.14; Oze 2.1.

7¹ Ay baakey, allaahidey wey kaŋ ir duu ey maaganda se, ir m'ir boŋ henanandi ka kaaray ka hun gaaham nda hundi žiibi dumi kul ga. Ir ma henanyan timmante tee Irkoy hunburaa ra.

Pol jaaloo Korent borey tuubiroo se

² Wa yadda ir ga, ir mana boro kul tooŋe, ir mana boro kul halaci, ir mana boro kul haya ŋaa. ³ Man'ti ya mma hayey wey har ka war zukandi, zama ay n'a har ka bisa kaŋ war goo ir biney ra, nda hunayan no wala buuyan no ir goo cere bande. ⁴ Ay ga hanse ka naanay war, ay ga hanse ka fooma nda war. Ay binoo yay hala nongu kaŋ ga a si bisa, ir binemarayyaney kul ra, ay ga hanse ka jaali.

⁵ Nda cimi, waatoo kaŋ ir too Masedoni, ir mana duu hunanzamay, ir biney maray nongu kul here, tarayhere wongu, kunehere hunburay. ⁶ Amma bora kaŋ ga borey kaŋ biney maray biney yaynandi kaŋ ti Irkoy n'ir biney yaynandi nda Tit kaayanoo. ⁷ Man'ti nga kaayanoo hinne, amma bineyaynandiroo mo kaŋ nda war na binoo yaynandi, a hanse k'ir mo biney yaynandi. A n'ir bayrandi kaŋ ir faajoo ga hanse ka bara war ra, nda war hēeney, nda war gaabandiyān beeroo kaŋ war g'a tee ya ne. Woo kate ya jaali ka tonton.

⁸ Ba nda ay batagaa kaŋ ay bay k'a hantum war se na war biney maray, ay si nimsi. Waatoo kaŋ ay dii batagaa din na war biney maray waati kayna, ay nimsi. ⁹ Sohō ay ga jaali, man'ti kaŋ se war biney maray, amma ay ga jaali, zama war biney maray hala nongu kaŋ ra war *tuubi. War binemarayyanoo sawa nda Irkoy ibaayoo, ka gar ir mana ifutu kul tee war se. ¹⁰ Zama binemarayyan kaŋ teendi ka sawa nda Irkoy ibaayoo ga kate boro binoo ma maray ka tuubi ka duu hallasiyan, boro si nimsi a ra, amma aduŋŋa binemarayyanoo ga kate buuyan. ¹¹ Zama nga ne, war binemarayyanoo hunday kaŋ sawa nda Irkoy ibaayoo mana kate kala war ma duu ka hayey tee nda cahāyan nda jaali, nda faasayan beeri, nda binetunyan beeri, nda hunburay beeri, nda faajiyan beeri, nda gaabandiyān beeri, nda ba zukandiyān beeri. Nongoo kul here war cebe kaŋ war ga henan hayaa woo ra.

¹² Adiši, nda ay hantum war se mo, man'ti goy futu teekaa wala bora kaŋ se goy futaa teendi se. Ya nka hantum hala bajoo kaŋ war g'a tee ir se Irkoy jine ma bayrandi war se. ¹³ Woo ti haya kaŋ n'ir biney yaynandi. Ka tonton ir bineyaynandiroo ga, ir hanse ka jaali nda Tit jaaliyanoo, zama war kul na binoo kaanandi. ¹⁴ Ay na war ka fooma a jine, amma ay mana haw. Takaa kaŋ nda ir ga cimoo har war se haya kul ra, takaa din nda ir na war ka fooma Tit jine, a tee cimi. ¹⁵ Bajoo kaŋ a g'a tee war se ga hanse ka tonton nda a hongu takaa kaŋ nda war kul ga hayey tee kaŋ a n'i har, nda takaa kaŋ nda war n'a kubay henna nda hunburay nda jijiriyān. ¹⁶ Ay ga jaali nda kaŋ haya kul here ay ga naanay war.

Kabedoonay nooyan

8¹ Ir armyey, ir ga Irkoy *anneemaa kaŋ a n'a noo Masedoni *Egilizey se bayrandi war se. ² Binemarayyanoo kaŋ duu ey siiyan beeri ra, ngi naali beeroo kate i ma hanse ka tee kabedoonaa ka noo, ba nda i ga hanse ka talka. ³ I na ngi hinagoo tee. Ay ga seede kaŋ i bisa ngi hinagoo bila gaabi. ⁴ I n'ir gaabi ir ma naŋ ngi ma ngi bagaa daŋ faabaroo ra kaŋ ga sanbandi Irkoy boro henanantey^k se. ⁵ I n'a tee haya kaŋ bisa woo kaŋ ir g'a naata. I nka jin ka ngi boŋ noo ir Koyoo se, woo banda ga, i na ngi boŋ noo ir se ka sawa nda Irkoy ibaayoo. ⁶ Woo se ir na Tit suurandi ka nee a se kaŋ takaa kaŋ nda a na faabaroo ŝintin war se, takaa din da a ma koy a ga k'a timmandi. ⁷ War duu haya nongoo kul here: naanay ra, ŝenni ra, bayray ra, gaabandiyan kul here, nda bajoo kaŋ ir na war tuti war m'a tee, war ma tee mo kabedoonaa faabaroo woo ra.

⁸ Man'ti ya mma ŝelaŋ war se ka war noo yaamar, amma ya mma boro fooyaŋ gaabandiroo har war se hala ya war bajoo guna wala baji cimi no. ⁹ War g'ir Koyoo Isa *Almasihu anneemaa bay, takaa kaŋ nda nga kaŋ goo nda haya kul, a na nga boŋ tee talka war maaganda se, hala nga talkataraa ra war ma duu haya kul.

¹⁰ Ay lakkaloo no kaŋ ay g'a har war se woo ga, haya no kaŋ ga war nafa, war kaŋ za manna, war mana ŝintin hinne ka faabaroo tee, amma war nka kayandi mo k'a tee. ¹¹ Sohō, wa guna k'a tee k'a timmandi, hala anniyaa kaŋ war n'a zaa a se, a ma tee nda a ka sawa nda war hinagoo. ¹² Nda anniya henna goo ka noo, haya kaŋ n'n'a noo ga too, woo kaŋ sii ma ne si hāandi.

¹³ Man'ti war mma boroyaŋ feeri ka war boŋ tilasandi, amma war kul ma sawa. ¹⁴ Sohō war duuray beeroo ma tilasu kaa i ga, hala ngi mo han foo, ngi duuray beeroo ma tilasu kaa war ga, hala war kul ma sawa. ¹⁵ Sanda takaa kaŋ nda a hantumandi *Citaaboo ra ka nee:

«Boraa kaŋ na iboobo kuuna, a mana boobo a se.
Woo kaŋ na ikaccu kuuna, a mana kacca a se.»^l

Tit nda nga hangasiney sanbandi Korent

¹⁶ Albarka ma bara Irkoy se kaŋ daŋ Tit binoo ra a ma gaabandi war se, sanda woo kaŋ ir goo m'a tee. ¹⁷ A n'ir hoyraa dii. A goo nda anniya henna, a koy nda nga boŋ war do. ¹⁸ Ir n'ir armaa kaŋ *Egilizey kul g'a saabu *Alhabar Boryaa here sanba a bande. ¹⁹ Man'ti woo hinne, naarumaa kaŋ ir goo m'a tee faabaroo fondaa ra, Egilizey^m hunday k'a suuba a ma hanga ir bande. Ir si diraa woo tee kala ka darža daŋ ir Koyoo ga, k'ir anniya henna cebe.

²⁰ Ir ga taka kul tee hala boro kul mas'ir maajnoo hasara nooru beeroo woo goyoo ra kaŋ ir g'a tee. ²¹ Ir ga ceci ka goy henna tee, man'ti ir Koyoo hinne jine, ir g'a tee adamizey mo jine.

²² Ir n'ir armaa sanba i bande. Cee boobo ir n'a sii haya boobo ra, ir kaa ka gar kaŋ a goo nda anniya henna. Sohō a goo nda anniya ka bisa, naanay beeroo maaganda kaŋ a g'a tee war se. ²³ Tit, a man'ti kala ay hangasino, ay goykasinaa no war here. Ir armyey jerey, Egilizeyⁿ dontokawyaŋ no. Ngi ti *Almasihu daržaa. ²⁴ Woo se w'i cebe kaŋ war ga bag'ey nda cimi, hala Egilizey ma dii a, i ma bay kaŋ ir goo nda cimi ka fooma nda war.

^k8.4 Boro henanantey sii kala Žerizalem, Rom borey batagaa 15.25–26.

^l8.15 Fattaroo 16.18.

^m8.19 Egilizey man'ti kala Masedoni Egilizey.

ⁿ8.23 Sorro 19to.

Pol na hoyray foo noo koyne faabaroo here

Irkoy boro henanantey se kaŋ goo Žerizalem

9¹Haya kaŋ ti gaakasinaa kaŋ war g'a tee Irkoy boro henanantey¹ se, a sii nda addalil ya hantum war se a ga koyne. ²Ay ga war anniya henna bay, ay n'a ka fooma Masedoni borey jine ka nee: «Akay borey soolu za manna.» War gaabandiroo na ngi jere beeroo tuti kabedoonay ra. ³Ay n'ir armey sanba war do hala takaa kaŋ nda ir na war ka fooma masi koy tee yaada. Ya mma baa war ma soolu sanda takaa kaŋ nda ay n'a har. ⁴Nda man'ti woo, nda Masedoni boroyaŋ kaa ay bande, de i gar war mana soolu, ir ga haw, zama ir ga naanay war. War, war haawoo no. ⁵Woo maaganda se ay dii kaŋ a ga hima y'a wiri ir armey ga i m'ir jin war do hala gaakasinaa kaŋ war n'a har, i ma huga nda a hala ay ga kaa. Woo ra a ga soolu hala ay ga kaa, a ma tee kabedoonay haya, a masi tee gaabi.

⁶War ma bay kaŋ boro kaŋ na ikaccu duma ga ikaccu hegay, boro kaŋ na iboobo duma ga iboobo hegay. ⁷Boro foo kul ma noo nda woo kaŋ a n'a kayandi nga binoo ra, bila nimsay, bila gaabi, zama Irkoy ga baa boro kaŋ ga noo nda jaaliyan. ⁸Irkoy goo nda hini ka *anneema dumi kul doori war boŋ hala waati kul war ma bara nda woo kaŋ ga war ga too hala a ma hoo, war ma hin ka teegoy henna dumi kul tee, ⁹sanda takaa kaŋ nda a hantumandi *Citaaboo ra ka nee:

«Boro kaŋ ga talkey noo ka gomni doori i boŋ,
nga šerretaraa ga cindi hala abada.»⁹

¹⁰Boraa kaŋ ga sayakaa noo dumi, a ga takula noo a ma tee ŋaayan. A ga war noo ka war dumiyo boobandi, a ga tonton war šerretaraa teegoy hennawey ga. ¹¹A ga war tee almankoyini nongoo kul here nda kabedoonay dumi kul, ir bande boro boobo ma albarka daŋ Irkoy se. ¹²Zama faabaroo kaŋ war g'a tee si hima ka tee Irkoy boro henanantey hinne nafaa, a ga hima ka kate boro boobo ma hanse ka albarka tee Irkoy se. ¹³Nda i duu faabaroo woo, i ga Irkoy saabu nda takaa kaŋ nda war ga cebe kaŋ war ga haŋajer *Almasihu *Alhabar Boryaa se nda kabedoonay gaakasinaa kaŋ war g'a tee ngi nda borey kul se. ¹⁴Anneema beeroo kaŋ Irkoy n'a noo war se sabbu se i ga Irkoy ŋaaray war se, ka baa war ka tonton. ¹⁵Albarka ma bara Irkoy se nga nooyan beeroo kaŋ si hin ka fillandi maaganda se.

⁹9.1 Boro henanantey sii kala Žerizalem, zamnaa 8.4.

⁹9.9 Zabur 112.9.

Pol na borey zaabi kaŋ ga šelaŋ nga goyoo ga

10¹Agay hunday Pol, ay ga haya foo wiri war ga *Almasihu bineyaynaa nda nga borohennataraa maaganda se, agay kaŋ borey ga nee kaŋ nda ay goo war game ka dii cere moo nda moo, ay ga tee boro yayna, amma nda ay mooru war, ay ga tee war se boro konna. ²Ay g'a ŋaaray war ga, waati kaŋ ay goo war game, ay mas'ay borokonnotaraa cebe war se takaa kaŋ nda ay ga yadda k'a cebe borey se kaŋ ga hongu adamizey takaa nda ir ga dira. ³Cimi no, adamizeyaŋ ti ir, amma ir si wongu nda adamizey takaa. ⁴Zama ir wongu jinawey man'ti adamizey waney, jinay gaabanteyaŋ no kaŋ hun Irkoy do ka hayey kaŋ ga wongu kubay, k'i kayri, ka taari miilewey halaci, ⁵ka hini kul kaŋ ga nga boŋ jer ka kay Irkoy bayraa se halaci, ka kate miile kul ma yee Almasihu cire k'a beerandi. ⁶Ir soolu, waati kaŋ war ga haŋajer ir se haya kul ra, ir ga zunubu kul zukandi.

⁷Wa hayey guna nda cimi! Nda boro ga naanay kaŋ nga goo Almasihu bande, a ma haya foo bay: takaa kaŋ nda a goo Almasihu bande, takaa din da ir mo Almasihu wane nda ir. ⁸Ba nda ay ga bolsay kayna nda hinoo kaŋ ir Koyoo n'a noo ya ne, a man'ti kala war tontonyanoo se, man'ti war kayriyanoo se. Woo si ay haawandi. ⁹Ay si baa a ma tee sanda ya mma war hunburandi nda ay batagawey, ¹⁰zama i nee batagawey wey ga tiŋ, i goo nda gaabi, amma agay azzaatoo sii nda gaabi, ay meešenney man'ti baffoo. ¹¹Boro kaŋ ga woo hongu ma bay kaŋ takaa kaŋ ti ir šennoo ir batagawey ra nda ir ga mooru, nga da ti ir teegoyey nda ir goo war game.

¹²Ir mma yadda hunday k'ir boŋ sawandi nda boroyaŋ kaŋ goo borey ra kaŋ ga ngi boŋ saabu, wala k'ir boŋ kar i ga. Amma ngi, i mma ngi boŋ neeši ngi boŋ ga, ka ngi boŋ kar ngi boŋ ga, i si faham baffoo. ¹³Ir, ir si bolsay ka hoo, amma kaydogoo kaŋ Irkoy n'a daŋ ir ga, ir ga kay kaydogoo din ga, nga ka kate ir too kate mo hala war do. ¹⁴Ir si bisa ir kaydogoo din ga, sanda ir mana too kate hala war do. Ir nka mana too kate hala war do nda Almasihu *Alhabar Boryaa wala? ¹⁵Ir si hanse ka bolsay nda goy waaney, amma ir ga naata, nda war naanaa koy jine ka tonton, ir goyoo ga tonton ka sawa nda kanjey kaŋ ir n'i kayandi. ¹⁶Woo ra ir ga Alhabar Boryaa ka koy koyrawey kaŋ goo war se jine, bila nda ir ma bolsay nda goyey kaŋ teendi ka ben farru waaney ra. ¹⁷«Boro kaŋ ga bolsay ma bolsay nda ir Koyoo.»^o ¹⁸Man'ti bora a kaŋ ga nga boŋ saabu no i g'a dii laadirante, bora a kaŋ ir Koyoo g'a saabu ti laadirante.

Boroyañ kañ ga ngi boñ himandi diyaw

11 ¹Nda a gar ba war mma hin k'ay hollokomtaraa ikayna muñe, wa alha nañ, war m'ay suuri kayna. ²Ay ga canse war se nda canseyan kañ hun Irkoy do, zama ya nka war cewoo dii kurpe folloku se, ka war kayandi *Almasihu jine sanda hondiyaw henanante kañ si aru bay. ³Amma ay ga hunbur, sanda takaa kañ nda gondoo na nga carmaa ka Haawa darga, takaa din da war lakkaley masi koy bere ka laadirtaray [nda henanyan] nañ kañ Almasihu ga hima nda a. ⁴Zama nda boro kaa ka Isa tana waazu war se kañ man'ti woo kañ ir n'a har, wala war duu hundi tana kañ man'ti Irkoy *Hundoo kañ war duu a ka bisa, wala alhabar borya tana kañ man'ti *Alhabar Boryaa kañ war duu a, war ga yadda ngi mo ga.

⁵Agay do war *diyaw beerey mana bisa agay nda baffoo. ⁶Ba nda ay si waana šenni, man'ti bayray here, taka kul kañ no nda nongu kul kañ no, ir n'a cebe war se.

⁷Wala zunubu no y'ay boñ yeeti ganda hala war ma duu ka jer waatoo kañ ay na Irkoy Alhabar Boryaa har war se yaada? ⁸Ay na *Egiliz tanayan kabey kokobu ka banaw taa i kone ka kaa ka war alhaadimay goyoo ra. ⁹Waatoo kañ ay goo war do, kañ tilasu duu agay, ya na tee boro kul ga jeraw, zama ir armey kañ kaa ka hun Masedoni n'ay noo hayey kañ ga ay ga too. Haya kul here ay n'ay boñ dii ya si tee war ga jeraw, ay ga koy a ga mo k'ay boñ dii. ¹⁰Hala de cimi no kañ Almasihu cimoo goo ay ra, boro kul s'ay ganji ya fooma Akay gandaa laamawey ra. ¹¹Macin se? Ya nk'a tee, zama ay si baa war wala? Irkoy ga bay kañ ay ga baa war.

¹²Woo kañ ay goo m'a tee, ay ga cindi a ga, hala ya borey gagay kañ ga waati henna ceeci ka bolsay ka ngi boñ sawandi nda ir. ¹³Borey wey dumey man'ti kala taari diyawyañ, goykaw darganteyañ kañ ga ngi boñ himandi Almasihu diyawyañ. ¹⁴A si boñhaw, Ibilisi hunday mma nga boñ himandi annuura almalayka. ¹⁵Adiši a si boñhaw nga goykey mo ma ngi boñ himandi šerretaraa goykawyañ. Amma ngi kokoroo ra i ga duu ngi teegoyey banaa.

Laazaabawey kañ duu Pol nga diyawtaraa ra

¹⁶Ay ga yee k'a har, boro kul mas'ay dii sanda hollokom, wala mo war m'ay dii sanda hollokom hala agay mo, ya duu ka bolsay kayna. ¹⁷Woo kañ ay g'a har, ay s'a har nda ir Koyoo takaa, hollokom takaa nda ay g'a har, nga ra ay ga naanay ka duu haya kañ nda ay ga bolsay. ¹⁸Boro boobo ga fooma nda adamizetaray hayey, agay mo ga fooma.

¹⁹War ga wan ka hollokomey hayey muñe, war kañ ga nee lakkalkoyniyañ ti war! ²⁰War ga boro muñe kañ ga war tee bañña, wala boro kañ ga war hayaa taa, wala boro kañ ga war kabey koonandi, wala boro kañ ga war kaynandi, wala boro kañ ga war sañ. ²¹Ay g'a har, ir haawoo no, a ga hima nda sanda ir nka yalaafu.

Haya kul kañ boro ga yadda k'a tee, ay ga šelan sanda hollokom, ay ga yadda mo. ²²Ebereyañ no wala? Agay da mo, nga da ti agay. Izirayel boroyañ no? Agay da, nga da ti agay. Ibrahima hayrey no wala? Agay da, nga hayroo ti agay. ²³*Almasihu goykawyañ no wala? Ay ga šelan sanda saama, agay tiya ka bisa ey: ay taabi ka bisa ey, ay na kasu tee ka bisa ey, ay karandi laala ka bisa ey, cee boobo ay huru buuyan mee ga. ²⁴Cee guu Alyahuudey na barzu mee woymaaci (40) kañ affoo g'a kuma kaa ay ra.^p ²⁵Cee hinza ay barzandi, cee foo ay warrandi nda tondi hala ya duu ka buu, cee hinza harihii n'ay mun, ay na zaari foo nda cijin fon tee teekoo ra. ²⁶Cee booboyañ ay naarumawey ra, ay huru farratay ra isawey boñ, ay huru farratay ra zay beerey game, ay huru farratay ra ay dumoo borey game, ay huru farratay ra dumey kañ man'ti Alyahuudu game, ay huru farratay ra koyraa ra, ay huru farratay

ra saajoo ra, ay huru farratay ra teekoo boŋ, ay huru farratay ra taari armey game. ²⁷ Ay goo taabi nda farayan ra, cee booboyan ay ga hanna, ay goo heray nda jaw ra, cee booboyan ay mana duu ka ŋaa, ay goo hargu nda baŋi ra. ²⁸ Woo ti ya na hayey jerey kabu, hayaa kan g'ay kankam zaari kul ti *Egilizey kul alhuzunoo. ²⁹ May ka sii nda gaabi takaa kan nda agay mo sii nda gaabi? May no ka kan zunubu ra, de a s'ay dor?

³⁰ Nda ay ga hima ka fooma, ay si fooma kala nda ay gaabi janjaa. ³¹ Irkoy kan ti ir Koyoo Isa Baabaa, albarka ma bara a ga hala abada, ga bay kan ay si taari. ³² Kan ay goo Damas koyraa ra, goforneroo kan goo kokoyoo Aretas cire na koyraa boroyan dan i m'ay koroŋi hala i m'ay dii. ³³ Kokondo ra i n'ay dan k'ay zumandi nda koyraa cetaa funeetaraa, woo k'ay kaa kaboo ra.

Hayey kaṅ Pol dii ey bangayyan ra

12¹ A nka tilasu ya fooma. Ba nda nafaw sii a ra, ay ga koy a ga k'ir Koyoo hayey kaṅ boro ga dii ey nda nga bangayyaney deede. ² Ay ga *Almasihu ganakaw foo bay kaṅ zandi ka koy hala beene hinzantoo ra, a ga too jiiri woy cindi taaci (14). Nda nga azzaatoo no ka koy wala man'ti nga azzaatoo no, ay si bay, Irkoy no ma bay. ³ Ay ga bay kaṅ bora din koy beenaa ra, nda nga azzaatoo ra no, wala man'ti nga azzaatoo ra no, ay si bay, Irkoy no ma bay, ⁴ a zandi ka koy hala alženna ra, a maa šenniyay kaṅ si deedandi, i si bisa boro se a m'i har. ⁵ Bora wo dumoo nda ay ga fooma, amma agay hunday, ay si fooma nda haya kul kala ay gaabi jaṅaa.

⁶ Nda ay ga baa ya fooma ay si tee hollokom, zama cimoo no ay g'a har. Amma ay g'ay boṅ dii hala boro mas'ay jer ka bisa woo kaṅ a ga dii a ay ga wala woo kaṅ a ga maa ay g'a har, ⁷ bangayyan beerey wey mo kaṅ a ga dii ey maaganda se. Haya huru ay hamoo ra kaṅ ma nee karji hala ya si duu k'ay boṅ jer. Ibilisi almalayka ka sanbandi a m'ay kar hala ya si duu k'ay boṅ jer. ⁸ Hayaa woo se, ay n'ir Koyoo ṅaaray cee hinza a m'a moorandi ay ga. ⁹ A nee ya ne: «Agay *anneemaa ga ni wasa, zama gaabi jaṅay ra ay hinoo ga diyandi kaaray.» Adiši a ga hanse ka kan ya ne ya bolsay nda ay gaabi jaṅaa hala Almasihu hinoo ma cindi ay ga. ¹⁰ Woo se ay ga jaali nda ay gaabi jaṅaa, nda maahasarayay, nda tilasuyay, nda gurzugayay, nda šiitayanyay ra Almasihu sabbu se, zama waati kaṅ ay sii nda gaabi, waatoo din no Almasihu g'ay noo gaabi.

Pol ga alhuzun Korent borey se

¹¹ Ay tee hollokom, war k'ay gaabi ya ti a, war ti borey kaṅ hima k'ay saabu, zama *diyaw beerey wey mana bisa agay nda haya kul, ba kaṅ ay man'ti baffoo. ¹² Šikka sii diyaw silbawey, war dii ey war game nda ngi muṅeyan beeroo. I teendi nda tammasayan, nda almunkaryay, nda kayfiyay albarkaa ra. ¹³ Macin no *Egilizey jerey duu a kaṅ war mana duu a? Nda man'ti haya folloku kaṅ ti ya na tee war ga jeraw. Wa tooṅeroo woo yaafa ya ne!

¹⁴ Nga ne, cee hinzantoo ti woo ay ga soolu ka koy war do, de mo ay si tee war ga jeraw, zama man'ti war almanoo bande ay goo, war hunday bande ay goo. Man'ti zankey no ma haya marga hayragey se, hayragey no ma marga zankey se. ¹⁵ A ga kan ya ne y'ay kabehayaa noo war se, ka agay hunday noo war se. Nda ay ga baa war ka tonton, haya no ma hun war bajoo ra ya ne wala?

¹⁶ Haya kul kaṅ no, agay, ya na tee war ga jeraw, amma boro fooyay ga nee kaṅ ay ga caram, de mo carmay nda ay na war dii. ¹⁷ Borey kaṅ ay n'i sanba i ma koy war do, boro goo i ra kaṅ kate ya war haya ṅaa wala? ¹⁸ Ay n'a wiri Tit ga a ma koy war do. Ay n'ir armaa sanba a bande. Tit nka war haya ṅaa wala? Man'ti lakkal follokaa ra ir dira? Man'ti fondo follokaa ra ir dira?

¹⁹ A gay war ga hongu kaṅ ir mma faasa ir boṅ se war jine, man'ti cimi no. Ir si šelaj kala Irkoy jine *Almasihu albarkaa ra. Woo kul, ir baakey, ir s'a tee kala war tontonyanoo se. ²⁰ Ay ga hunbur waati kaṅ ay kaa ya si war gar taka kaṅ ga kan ya ne ga, de mo war mo mas'ay gar taka kaṅ ga kan war se ga. Ay ga hunbur ya yenjeyay gar war game, nda canseyay, nda binetunyan, nda alhaasiditarayay, nda cere maahasaraw, nda miimandayan, nda bolsay, nda taka šiirayay. ²¹ Ay ga hunbur kaṅ hiino nda ay kaa war do, ay Koyoo masi koy ay yeeti ganda war jine. Boro booboyay kaṅ na zunubu tee, de i mana *tuubi ka hun ngi žiiboo ga, nda woy nda aru izefututaraa ra, nda haya futu boonayyan ra kaṅ i n'i tee, ay ga hēe ngi maaganda se.

Hoyray kokorantey nda fooyanoo

13¹ Cee hinzantoo ti woo kaŋ ay ga koy war do. «Ciiti kul masi dunbandi kala seede hinka wala ihinza seedetaraa ga.»^r ² Borey kaŋ na zunuboo tee za ya na koy war do nda borey jerey kul, ay ga lakkaley zumandi kaŋ ba nda ay sii no, sanda takaa kaŋ nda ay n'a har i se ay koyyan hinkantoo ga kaŋ hiino nda ay kaa, ay si boro kul kaa. ³ Sohō kaŋ war ga tammaasa ceeci kaŋ ay mijnoo nda *Almasihu ga šelaŋ, war ga dii a. Almasihu hinagoo si kacca war here, a ga nga hinoo cebe war game. ⁴ Zama a *kanjandi sanda boro kaŋ sii nda gaabi. Sohō, a ga huna Irkoy hinoo albarkaa ra. Ir mo, takaa din da, ir sii nda gaabi, amma ir ga huna a bande Irkoy hinoo albarkaa ra war here.

⁵ Wa war boŋ sii ka war boŋ guna ka dii wala war goo naanaa fondaa ra. War nka si maate kaŋ Isa Almasihu goo war ra? Nda man'ti woo, war ga mongandi war naanaa ra. ⁶ Ay ga naata kaŋ war ga kaa ka bay kaŋ ir, ir mana mongu. ⁷ Ir ga Irkoy ŋaaray war masi goy futu kul tee. Man'ti ir mma baa ir ma cebe war se kaŋ ir n'ir goyoo tee ka boori, ir mma baa war ma teegoy henna tee, ba nda a ga hima nda sanda ir man'ir goyoo tee ka boori. ⁸ Zama ir sii nda hini ka cimi tangam, ir sii kala cimi bande. ⁹ Waati kaŋ ir sii nda gaabi, amma war goo nda gaabi, ir ga ŋaali, koyne mo ir ga ŋaaray war ma tee boro timmanteyaj. ¹⁰ Woo maaganda se, waati kaŋ ay sii war do, ay ga hayey wey hantum war se, nga ra waati kaŋ ay goo war do ya si hayey šendandi war ga, ya hin k'a tee nda hinoo kaŋ ir Koyoo n'a noo ya ne. A n'ay noo hinoo woo war nafaa se, a man'a noo hasaraw se.

¹¹ Aywa ag'armey, wa ŋaali, wa yadda ka tee boro kaŋ tee ka timme, wa yadda hoyray, wa tee anniya foo, alaafiya ma bara war game. Woo ra Irkoy kaŋ ti Bajikoyoo nda Alaafiyakoyoo goo war bande.

¹² Wa cere foo nda summuyan henanante. Irkoy boro henanantey kul ga war foo.

¹³ Ir Koyoo Isa Almasihu *anneemaa, nda Irkoy bajoo, nda *Hundi Henanantaa margaroo ma bara war kul bande.